

Lami - (Peyami Safa 'nın 'Canan ' Romanı) - **Budala**

Karakter Lami; karısı Bedia ile mutlu bir evliliği varken, güzeller güzeli ve işveli Canan'a kayıtsız kalamadı. Saflığının da tesiriyle, karısını boşayıp, Canan'ı nikahladı. Ancak, Canan'ı ölesiye kiskanıyor, kurunlularıyla boğuşuyor, fesat, merkalı, çıkarıcı bir adam haline geliyordu. Tüm fedakarlıklarını sadece Canan için yapıyordu.

Aktiviteler Lami, Canan'ın bitmek tükenmek bilmeyen masraflarına yetişmek için çok çalışırdı, tercüme yaparak gününü geçirirdi. Deniz üzerindeki gazinolara gitmekten ve bira içmekten de hoşlanır, keyifle ifa ederdi, ama en sevdiği aktivite karısı Canan'la olmaktı.

ÖRNEK ANILAR

İhmalkar Lami iş yerinde her şeyi titizlikle yapan bir adamken, Canan ile münasebetinden sonra ihmalkar tavırlar sergilemeye başlamıştı. Bu konu Şakir Bey'in de dikkatinden kaçmıyor, şikayetleniyordu. "Ben de epey zamandır, Lami'nin hareketlerinden şüpheleniyordum. Yalnız ailesine değil, şirketteki vazifesine karşı da ihmalleri var. Bu çocuğa ne oldu bilmem ki"

Kurnaz/Fesat Lami, Bedia'dan bir an evvel boşanabilmek için kurnazlık yaptı, kadını kışkırtarak kavga çıkmasına neden oldu. "Son rabita da iki tarafın sinirli birer çekişiyle koptu. Lami'nin de istediği bu. Zevcesine karşı hiçbir sitemde bulunmaya hakkı olmadığı için, onu kolay terk edemeyeceğini anlayarak böyle bir neticeyi kendi arzusuyla tertip etmiş, Bedia'nın fena bir münakaşadan sonra çekilip gitmesini beklemişti. Boşanmak gibi haşin bir hareket yapmadan evvel, bir kadını kendi kendine kocasından ayrılmaya sevk etmek için, Lami bu son mücadeleyi hazırladı."

Kıskanç Lami, Canan'ı herkesten kiskanıyordu, bunu dile getirmekten de çekinmiyordu. "Evet, Orhan Bey'den de, Faik'ten de, o bücür Ali'den de kiskanıyorum."

Kuruntulu Lami'nin aklında daima Canan ve Canan ile alakalı şüpheler vardı. Bu aşk, O'nu kuruntulu bir adam haline getirmişti. Kafasında sorular, düşünceler dönüp duruyordu. "Canan, Orhan Bey'le Beyoğlu'na niçin gelir? Sonra, bir mücevherat meğazasına niçin girerler? Aralarında ilerlemiş bir münasebet mi var? Kadın yalan mı söylüyor? Daha aşkın ilk aylarında aldatılıyor mu? Kabil değil. Bu çocukça bir muhakeme."

Meraklı Lami küçük yaşlarından itibaren, meraklı karakteri olan biriydi. Özellikle yatak odalarını gizlice karıştırmaktan hoşlanırdı. "Bazı kadınların bütün hüvviyetini yattığı oda ifşa eder, orada, kadının ruhu da vücudu gibi çıplaktır. Lami küçükten beri böyle düşünür, akrabasından kızların, kadınların yatak odalarına haberleri olmadan girer, eşyayı saatlerce gözden geçirmekten zevk alır." "

Saf Lami'nin Bedia'yı terk etmesi, Canan ile gizli münasebete girmesi ve ardından yaşanan acıların hepsi, esasen Hami'nin saflığının neticesiydi. Arkadaşları da bu konuda hayıflanır, kendisi için üzülmüşlerdi. "İyi çocuktur şu Lami... fakat saflığı yüzünden bir kadına kandı işte... Günün birinde aldandığını anlayacak, anlayacak, eminim ama..." Herkesin konuştuğu dedikodulara Lami inanmadığında, arkadaşı Selim artık kendisine sitemkar yaklaşıyordu. "Yavrum, senin bu kadar, çocukça saf olduğunu bilmezdim. Canan'a bu ne itimat? Zevcenin ilahi bir mahluk mu zannediyorsun?"

Kibirli Bedia'nın ninesi Ferhunde Hanım, damatları Lami'yi sevmekle birlikte, kendisinin kibirli olduğunu biliyordu. "Sorma kızım... o oğlanı ben de severdim. Cana yakın bir çocuktur. Azıcık kibirliydi ama... o hali de hoşuma gidiyordu. Erkeğe kibir yakışır kızım."

Fedakar Lami, Canan'ın yanında, kadının hizmetçisi gibi davranıyor, O'nun için her türlü fedakarlığı zevkle yapıyordu. "Her arzusunu yerine getiriyordu. Artık yemekte, salonda, sokakta bile ona hizmet ediyordu. Bu mahkumiyetini herkese göztermekten de zevk duymaya başladı."